

Biljana D. Obradović

POSLE ČITANJA „PISMA SIMIĆU IZ BOLDERA“ RIČARDA IGOA¹

*Dragi Čarlse: Našli smo se jednom u San Francisku i saznao sam da sam te bombardovao davno u Beogradu kad ti je bilo pet godina. [...]
Kako se na srpski prevodi fear? [...]
Ne izvinjavam se zbog rata, ili onoga što bejah. Bio sam iskreno zbunjen vremenom. Mislim da sam čak i verovao u herojstvo (drugih, ne svoje). Verovao sam u neophodnost patnje ljudi, nadajući se da će od nje naučiti da isto ne ponavljaju. Ali bio sam mlad. Svet nikada ništa ne nauči.*

Ričard Igo

Dobro je da se nisi zvao Viktor
i da nisi napisao *Les Misérables*;
želim da s tobom sad razgovaram,
da ti zamerim što tu ležiš
nepokretan u svojem mrtvilu,
dok drugi piloti, budući pesnici,
ruše tri naša aviona,
kao ti nekad, nad Beogradom, i
onda kažu da im je žao što je jedan budući pesnik
među njima, među mrtvima,
kao što se Simiću moglo desiti.

Ja sam žena, a ne muškarac, Srpkinja;
pucao si u mene večeras iz svoga groba
u svojoj pesmi, u mojoj sobi. Ja krvarim.
Moji čaršavi su crveni, natopljeni poezijom,
tvoje reči razbacane svuda, zaplašuju me –
„Na srpskom je reč za *fear* – strah.”
Ja gasim svetlo. Ponovo ga palim.
Mesec je pun. Kao da si predskazao Sarajevo;
sve vreme si znao, a čutao si.
Zašto nas nisi upozorio, ovde u budućnosti,
naterao nas da te pažljivije slušamo?

¹ Ova pesma je 1997. godine dobila Nagradu „Rastko Petrović” i prvo mesto za najbolju pesmu i za najbolju knjigu u kojoj je izašla, *Zamrznuti zagrljaji* (Centar za imigrante iz Srbije i Cross Cultural Communications, drugo izdanje, 2000), na drugom godišnjem književnom festivalu Srba iz dijaspore u julu. Ponovo se objavljuje uz dozvolu autorke.

Da lakše povezujemo:
pre svega bio si borac, veteran Balkana,
bacao si bombe, promašio moje roditelje,
dozvolio mi da se rodim; posle si naučio da
se opijaš, da stišaš krvave brzake u svojoj glavi,
dozvolio si nam da sami spoznamo strave i užase,
da vidimo dokle možemo da sve to podnosimo,
dok nam ne bude dosta, a onda se opijati kao ti.

Idiotski krug počinje svoju novu rotaciju –
najlakše je kriviti drugog,
nekoga koga ni znao nisi.
Ali ti mi se stalno vraćaš u život, pre mog rođenja,
i posle tvoje smrti, i dalje me progoniš.
Bože ne daj da poginem, šta bi mi tek tad rekao?
„Govorio sam ti! Imao sam pravo!”
Počivaj, dragi brate, počivaj –
možemo te mi ipak vaskrsnuti!